

Komisja Egzaminacyjna dla Aktuariuszy

LXXXVII Egzamin dla Aktuariuszy

Sesja egzaminacyjna w dniu 23.01.2023r.

**Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa w zakładzie
ubezpieczeń**

Imię i nazwisko osoby egzaminowanej: .....

Czas trwania egzaminu: 60 minut

Zadanie 1.

Roczne sprawozdanie finansowe zakładu ubezpieczeń działu I sporządzane zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie:

- (A) podlega zatwierdzeniu przez organ zatwierdzający nie później niż 3 miesiące od dnia bilansowego,
- (B) składa się z: bilansu, technicznego rachunku ubezpieczeń na życie, ogólnego rachunku zysków i strat, zestawienia zmian w kapitale własnym, rachunku przepływów pieniężnych oraz informacji dodatkowej, obejmującej wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia; do sprawozdania finansowego dołącza się sprawozdanie z działalności zakładu,
- (C) podpisuje kierownik jednostki oraz kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie sprawozdania finansowego.

Zadanie 2.

Grupa kapitałowa zgodnie z ustawą o rachunkowości to jednostka dominująca wraz z jednostkami zależnymi. Wskaż zdanie prawdziwe:

- (A) jednostką zależną jest spółka handlowa kontrolowana przez jednostkę dominującą,
- (B) konsolidacja to łączenie sprawozdań finansowych jednostek tworzących grupę kapitałową przez sumowanie odpowiednich pozycji sprawozdań finansowych jednostki dominującej, jednostek zależnych oraz jednostek stowarzyszonych,
- (C) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa.

Zadanie 3.

Dokumentację przyjętych zasad (politykę) rachunkowości, zgodnie z ustawą o rachunkowości:

- (A) ustala osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych,
- (B) ustala i aktualizuje kierownik jednostki,
- (C) ustala i aktualizuje główny księgowy.

Zadanie 4.

Zakład ubezpieczeń majątkowych stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Przejawem stosowania zasady ostrożności dla potrzeb rachunkowości jest:

- (A) dokonywanie odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od składników aktywów, celem odzwierciedlenia ich zużycia,
- (B) wycena składników aktywów według ceny nabycia,
- (C) ujmowanie w przychodach prawdopodobnych regresów i odzysków.

Zadanie 5.

Dokumentację przyjętych zasad wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (RTU) zakład ubezpieczeń i zakładu reasekuracji traktuje jako:

- (A) w odniesieniu do RTU dla celów rachunkowości - część dokumentacji w zakresie zasad (polityki) rachunkowości, do których zastosowanie mają przepisy ustawy o rachunkowości,
- (B) w odniesieniu do RTU dla celów rachunkowości - wewnętrzne regulacje, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy o rachunkowości,
- (C) w odniesieniu do RTU dla celów wypłacalności - wewnętrzne regulacje w zakresie zasad wyceny zobowiązań stosowanych dla celów wypłacalności, które zakład ubezpieczeń może ale nie ma obowiązku sporządzić.

Zadanie 6.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale II dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W bieżącym okresie sprawozdawczym zakład wypłacił 20 mln zł odszkodowań z tytułu szkód majątkowych zgłoszonych i zarezerwowanych w okresach ubiegłych. Zakład nie reasekurował tych szkód. Na podstawie podanych informacji wskaż stwierdzenie prawdziwe:

- (A) wypłata zawsze stanowi koszt, wobec czego obniży wynik techniczny i finansowy zakładu o 20 mln zł,
- (B) wypłata obniży stan aktywów i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych o 20 mln zł oraz wynik finansowy zakładu, przez co obniżeniu o 20 mln zł ulegnie kapitał własny zakładu,
- (C) wypłata obniży stan aktywów i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych o 20 mln zł.

Zadanie 7.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Wskaż stwierdzenie prawdziwe:

- (A) zysk (strata) netto to zysk (strata) brutto pomniejszony o podatek dochodowy bieżący lub odroczony oraz pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty),
- (B) zysk (strata) netto to zysk (strata) brutto pomniejszony jedynie o bieżący podatek dochodowy,
- (C) uchwałę o podziale wyniku finansowego za poprzedni rok obrotowy ma obowiązek podjąć kierownik jednostki.

Zadanie 8.

Zakład ubezpieczeń dokonał przeszacowania części swoich aktywów finansowych i skutki tego przeszacowania ujął w kapitale z aktualizacji. Tym samym:

- (A) zmianie uległ kapitał własny,
- (B) kapitał własny pozostał bez zmian, zmienił się jedynie kapitał z aktualizacji,
- (C) zakład przyjął błędne rozwiązanie ujmując przeszacowanie w kapitale z aktualizacji, ze względu na to, że w przypadku zakładów ubezpieczeń skutki przeszacowania aktywów finansowych odnosi się w wynik finansowy.

Zadanie 9.

Klasyfikacja instrumentów finansowych do odpowiednich kategorii tj. utrzymywanych do terminu wymagalności (wykupu), pożyczek udzielonych i należności własnych, przeznaczonych do obrotu oraz dostępnych do sprzedaży:

- (A) dokonywana jest przez zakład ubezpieczeń na każdy dzień bilansowy, w zależności od intencji, jak i przewidywanych przez kierownika jednostki korzyści ekonomicznych z użytkowania danego składnika aktywów,
- (B) dokonywana jest dla celów rachunkowości i zgodnie z przepisami prawa powinna być dokonywana przez zakład ubezpieczeń w dniu ich nabycia lub powstania,
- (C) podział instrumentów finansowych na wymienione kategorie nie dotyczy zakładu ubezpieczeń ani zakładu reasekuracji.

Zadanie 10.

Wskaż, które z poniższych pozycji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym zakładu ubezpieczeń to wartości szacunkowe (szacunki księgowe):

- (A) odpisy z tytułu utraty wartości należności, aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
- (B) rozliczane w czasie koszty akwizycji, rezerwa na odprawy emerytalne, rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia,
- (C) obie odpowiedzi tj. (A) i (B) są prawidłowe.

Zadanie 11.

Zakład ubezpieczeń działu I oferuje ubezpieczenia w grupie 3. Na każdy dzień bilansowy zakład wycenia aktywa netto ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych według wartości godziwej. Na dzień bilansowy 31.12.2022r. wartość aktywów netto ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych była niższa od ich wartości bilansowej na 30.09.2022r. Różnice z tytułu aktualizacji wyceny (spadek wartości) aktywów netto ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych:

- (A) powinny zostać ujęte w technicznym rachunku ubezpieczeń na życie jako niezrealizowane straty z wyceny w korespondencji ze zmniejszeniem stanu aktywów na rachunek i ryzyko ubezpieczającego i jednocześnie jako zmiana stanu rezerw na rachunek i ryzyko ubezpieczającego w korespondencji ze zmniejszeniem stanu rezerw na rachunek i ryzyko ubezpieczającego,
- (B) można ująć bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny w korespondencji ze stanem aktywów na rachunek i ryzyko ubezpieczającego, jeśli taką przyjęto politykę rachunkowości,
- (C) powinny zostać ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny w korespondencji ze stanem aktywów na rachunek i ryzyko ubezpieczającego.

Zadanie 12.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Rozliczanie w czasie kosztów prowizji akwizycyjnych ponoszonych przez zakład ubezpieczeń wynika z zasady:

- (A) ostrożności,
- (B) współmierności przychodów i kosztów,
- (C) przewagi treści ekonomicznej nad formą.

Zadanie 13.

W 2022 roku zakład ubezpieczeń nabył 1000 sztuk obligacji skarbowych, które zaklasyfikował jako dostępne do sprzedaży. Z tytułu aktualizacji ich wyceny bilansowej zakład zarachował zysk, który:

- (A) powoduje konieczność ustalenia zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień bilansowy,
- (B) powoduje wzrost zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego na dzień bilansowy,
- (C) powoduje powstanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, które należy ująć na dzień bilansowy.

Zadanie 14.

Zakład ubezpieczeń stosuje alternatywne metody wyceny aktywów i zobowiązań dla celów wypłacalności. Wskaż właściwą odpowiedź:

- (A) stosując alternatywne metody wyceny zakład może używać dowolnych danych wejściowych, w tym dowolnych stóp procentowych, o ile procedury kalibrowania danych wejściowych podlegają zatwierdzeniu,
- (B) jeżeli alternatywne metody wyceny zakład stosuje w sposób ciągły, wówczas nie ma obowiązku sporządzenia opisu mechanizmów kontroli wiarygodności i odpowiedniości szacunkowej wyceny aktywów i zobowiązań,
- (C) zakład powinien kierować się hierarchią wyceny wartości godziwej oraz posiadać mechanizmy kontroli, dzięki którym szacunkowa wycena aktywów i zobowiązań jest wiarygodna i odpowiednia dla celów wypłacalności oraz posiadać procesy służące do regularnego sprawdzania adekwatności i wiarygodności danych wejściowych używanych w modelu wycen.

Zadanie 15.

Wskaż rozwiązanie, które może wpłynąć na podwyższenie poziomu środków własnych zakładu ubezpieczeń:

- (A) zaciągnięcie pożyczki podporządkowanej,
- (B) udzielenie pożyczki podporządkowanej,
- (C) nabycie obligacji.

Zadanie 16.

Zakład ubezpieczeń rozważa różne źródła finansowania swojej dalszej działalności. Przykładem finansowania zewnętrznego, z którego mógłby skorzystać będzie:

- (A) emisja obligacji,
- (B) przeznaczenie wypracowanego zysku netto na podwyższenie kapitału zapasowego,
- (C) udzielenie pożyczki lub pożyczki podporządkowanej.

Zadanie 17.

Zakład reasekuracji działający w formie spółki akcyjnej wygenerował zysk netto za rok obrotowy i zastanawia się nad jego przeznaczeniem. Wskaż prawidłową odpowiedź:

- (A) zysk netto może przeznaczyć w całości na dywidendę dla akcjonariuszy, pod warunkiem, że zostanie to ujawnione w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego,
- (B) przeznacząc zysk netto do wypłaty w formie dywidendy zakład powinien kierować się przepisami kodeksu spółek handlowych, jak i sytuacją w zakresie wypłacalności,
- (C) przeznacząc zysk netto do wypłaty w formie dywidendy zakład kieruje się jedynie przepisami kodeksu spółek handlowych co do podziału zysku lub pokrycia straty.

Zadanie 18.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe za 2022 rok. Po dniu bilansowym tj. po 31 grudnia 2022r. a przed dniem zamknięcia ksiąg rachunkowych i sporządzenia sprawozdania finansowego za ten rok, do zakładu ubezpieczeń wpłynął wyrok sądu dotyczący roszczeń z tytułu zgłoszonych w 2022 roku szkód z umów ubezpieczenia. Zakład ubezpieczeń:

- (A) oszacuje zobowiązanie uwzględniając koszty postępowania sądowego i zaktualizuje wartość rezerw na szkody zgłoszone niewypłacone na dzień bilansowy 31 grudnia 2022 r., co może wpłynąć na wynik finansowy 2022 roku,
- (B) odpowiednio podwyższy lub obniży rezerwę szkodową na koniec okresu (miesiąca), w którym wpłynął wyrok sądu, korygując wynik techniczny i finansowy bieżącego okresu sprawozdawczego,
- (C) w dodatkowych informacjach i objaśnieniach w odniesieniu do zobowiązań warunkowych ujawni informację na temat wyroku sądowego.

Zadanie 19.

Zakład ubezpieczeń wycofał środki zdeponowane na rachunku bankowym i nabył wartości niematerialne i prawne w postaci oprogramowania służącego do administrowania portfelem ubezpieczeń. Nabyte oprogramowanie zostało odpowiednio dostosowane do wymogów zakładu ubezpieczeń i będzie wykorzystywane przez najbliższe 10 lat. Wiadomo też, że na to oprogramowanie nie ma aktywnego rynku. Na podstawie powyższych informacji wskaż stwierdzenie prawdziwe:

- (A) nabyte oprogramowanie powinno być ujęte jako przez zakład jako koszt w momencie nabycia i tym samym pomniejszyć wynik finansowy okresu,
- (B) w bilansie dla celów rachunkowości nabyte oprogramowanie zakład powinien ująć jako wartości niematerialne i prawne podlegające odpisom amortyzacyjno-umorzeniowym w przyjętym okresie jego użyteczności,
- (C) w bilansie dla celów wypłacalności nabyte oprogramowanie zakład powinien wycenić w wartości godziwej.

Zadanie 20

Zakład ubezpieczeń sporządzając sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31.12.2022r. oszacował wartość rezerw techniczno- ubezpieczeniowych brutto o kwotę 100 mln zł. niżej w stosunku do wartości rezerw techniczno- ubezpieczeniowych wykazanych w rocznym sprawozdaniu finansowym zakładu sporządzonym na tenże dzień bilansowy. Powyższa różnica w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych:

- (A) nie powoduje konieczności ustalenia podatku odroczonego w bilansie dla celów wypłacalności ze względu na to, że jest neutralna podatkowo,
- (B) powoduje konieczność ustalenia i ujęcia w bilansie dla celów wypłacalności aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
- (C) powoduje konieczność ustalenia i ujęcia w bilansie dla celów wypłacalności zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zadanie 21.

Informacje zawarte w regularnym sprawozdaniu dla organu nadzoru, zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r.:

- (A) uznaje się za istotne, jeśli ich pominięcie lub zniekształcenie może wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę organu nadzoru,
- (B) uznaje się za istotne, jeśli ich pominięcie lub zniekształcenie wpłynie na proces podejmowania decyzji przez zarząd zakładu,
- (C) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa.

Zadanie 22.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Zakład otrzymał środki pieniężne z tytułu pożyczki od innego zakładu ubezpieczeń. Zgodnie z zasadami rachunkowości otrzymana pożyczka:

- (A) stanowi przychód okresu, w którym nastąpiła wpłata,
- (B) ujmowana jest w bilansie zakładu w pozycji zobowiązań a w rachunku przepływów pieniężnych wykazywana jest jako wpływy,
- (C) ujmowana jest w bilansie jako element kapitałów własnych zakładu.

Zadanie 23.

Zakład ubezpieczeń otrzymał w 2022 roku środki pieniężne z tytułu pożyczki podporządkowanej od innego zakładu ubezpieczeń. Otrzymana przez zakład ubezpieczeń pożyczka podporządkowana:

- (A) w bilansie dla celów wypłacalności powinna być ujęta i wyceniona jak zobowiązania finansowe, przy czym może stanowić środki własne zakładu określonej kategorii w zależności od jej cech jakościowych,
- (B) zarówno w bilansie dla celów rachunkowości jak i bilansie dla celów wypłacalności wykazywana jest w zobowiązaniach warunkowych zakładu ubezpieczeń,
- (C) zawsze stanowi dopuszczone środki własne dla celów wypłacalności zakładu ubezpieczeń.

Zadanie 24.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Po dniu sporządzenia sprawozdania finansowego za 2022 rok obrotowy ale przed dniem jego zatwierdzenia, do zakładu wpłynął wyrok sądowy w sprawie zbiorowego pozwu ubezpieczających z tytułu szkód zgłoszonych i odmówionych przez zakład w 2021 roku. Wyrok jest niekorzystny dla zakładu.

Sporządzając sprawozdanie finansowe na dzień 31 grudnia 2022r. (za 2022 rok obrotowy) zakład ubezpieczeń:

- (A) wyrok sądowy potraktuje jako zdarzenia korygujące tj. odpowiednio skoryguje stan rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na dzień 31.12.2022r,
- (B) wyrok zapadł po dniu bilansowym wobec powyższego zakład ujmie jego wpływ na stan rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w 2023 roku,
- (C) odpowiednio skoryguje stan rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na dzień 31.12.2021r. ze względu na błędną ich wycenę.

Zadanie 25.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe za 2022 rok obrotowy zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Po dniu jego sporządzenia ale przed dniem jego zatwierdzenia, zakład pozyskał informację, że jeden z ważnych pośredników ubezpieczeniowych zakładu, borykający się od kilku lat z trudnościami w regulowaniu płatności, ogłosił upadłość.

Sporządzając sprawozdanie finansowe na dzień 31 grudnia 2022r. (za 2022 rok obrotowy) zakład ubezpieczeń:

- (A) uwzględni informację o upadłości pośrednika przy wycenie stanu należności od pośrednika odpowiednio oszacowując odpis z tytułu trwałej utraty wartości należności i obciążając pozostałe koszty techniczne 2022 roku,
- (B) nie uwzględni wpływu upadłości pośrednika na stan należności na dzień bilansowy 31.12.2022r., gdyż upadłość ogłoszona została po dniu bilansowym,
- (C) zdarzenie opisać jedynie w sprawozdaniu z działalności za 2022 rok, jako czynnik ryzyka potencjalnych strat.

Zadanie 26.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale I i stosujący ustawę o rachunkowości wraz z przepisami wydanymi na jej podstawie sporządza sprawozdanie finansowe za 1 kwartał 2023r. Dnia 2 stycznia 2023r. zakład zawarł umowę ubezpieczenia na życie ze składką ratalną w wysokości 1 000 zł płatną co miesiąc. Okres ochrony ubezpieczeniowej określony w umowie ubezpieczenia rozpoczyna się 02.01.2023. Umowa została zawarta na okres 5 lat. Pierwsza rata składki należna do dnia 5 stycznia 2023r. została opłacona. Z tytułu zawarcia umowy ubezpieczenia agentowi należy się prowizja. Zakład wstrzymał wypłatę prowizji agencyjnej ze względu na niepewność co do dalszej współpracy z agentem.

Na podstawie powyższych informacji wskaż prawidłową odpowiedź:

- (A) koszty akwizycji (prowizji) za 1 kwartał 2023 roku wynoszą zero,
- (B) składka przypisana brutto z tej umowy za 1 kwartał 2023 roku wynosi 3 tys. zł,
- (C) składka przypisana brutto z tej umowy za 1 kwartał 2023 rok wynosi 12 tys. zł.

Zadanie 27.

Zakład ubezpieczeń stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Ustalając wartość rezerw na skapitalizowaną wartość rent w dziale pozostałych ubezpieczeń osobowych oraz ubezpieczeń majątkowych zakład:

- (A) ma obowiązek zastosować stopę wolną od ryzyka, publikowaną przez EIOPA,
- (B) ma obowiązek zastosować stopę techniczną, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji,
- (C) może zastosować dowolną stopę techniczną.

Zadanie 28.

Zakład ubezpieczeń działu I dla celów rachunkowości stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zakład sporządza również sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z reżimem Wypłacalność II. Zakład nabył nieruchomości na cele inwestycyjne. Nabyte nieruchomości:

- (A) dla celów sprawozdawczości finansowej wycenia wg dowolnej metody przyjętej przez siebie w zasadach (polityce) rachunkowości, natomiast dla celów wypłacalności wycenia w wartości godziwej,
- (B) dla celów sprawozdawczości finansowej zawsze wycenia według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonej o wartość naliczonego na dzień bilansowy umorzenia, z uwzględnieniem trwałej utraty wartości, natomiast dla celów wypłacalności wycenia w wartości godziwej,
- (C) dla celów sprawozdawczości finansowej powinien wycenić wg wartości godziwej, jeśli nieruchomości te stanowią aktywa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych.

Zadanie 29.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. W okresie sprawozdawczym zakład nabył na rynku wtórnym akcje, które zaklasyfikował jako utrzymywane do wykupu.

Na podstawie podanych informacji wskaż prawidłową odpowiedź:

- (A) zakład dokonał błędnej klasyfikacji, gdyż akcje nie mają terminu wykupu,
- (B) zakład mógł dokonać takiej klasyfikacji,
- (C) trudno ocenić.

Zadanie 30.

Zakład ubezpieczeń działu II stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zasada ostrożności w odniesieniu do oszacowania wartości spodziewanych regresów i odzysków:

- (A) nie ma zastosowania,
- (B) oznacza konieczność ujęcia ich w bilansie dla celów rachunkowości według zasad oraz wielkości wykazanych w bilansie dla celów wypłacalności,
- (C) oznacza, że roszczenia regresowe, co do których istnieje niepewność zakład może ująć dopiero z chwilą ich otrzymania.

Zadanie 31.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale II dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W bieżącym okresie sprawozdawczym zakład wypłacił 100 mln zł odszkodowań z tytułu szkód majątkowych zgłoszonych w poprzednich okresach sprawozdawczych i zarezerwowanych na łączną kwotę 80 mln zł. W bieżącym okresie zakład podwyższył jedynie oszacowanie kosztów likwidacji tych szkód na łączną kwotę 5 mln zł. Szkody nie podlegały reasekuracji.

Na podstawie powyższych informacji wskaż prawidłową odpowiedź określającą wpływ tych operacji na wynik techniczny bieżącego okresu sprawozdawczego:

- (A) strata w wysokości 25 mln zł,
- (B) strata w wysokości 100 mln zł,
- (C) strata w wysokości 105 mln zł.

Zadanie 32.

Zakład ubezpieczeń dla celów wypłacalności stosuje alternatywne metody wyceny aktywów. Co do zasady alternatywne metody wyceny:

- A) mają zastosowanie jedynie do aktywów finansowych,
- B) polegają na oszacowaniu wartości godziwej aktywów lub zobowiązań z wykorzystaniem podejścia dochodowego, kosztowego lub rynkowego,
- C) polegają na oszacowaniu wartości odzyskiwanej aktywów w przypadku braku aktywnego rynku.

Zadanie 33.

Zakład ubezpieczeń ustalając dla celów wypłacalności wartość godziwą aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe:

- (A) może kierować się tzw. hierarchią wyceny,
- (B) powinien kierować się tzw. hierarchią wyceny,
- (C) może kierować się hierarchią wyceny jedynie wtedy, gdy roczne sprawozdanie finansowe sporządza przy zastosowaniu MSR/MSSF.

Zadanie 34.

Zakład ubezpieczeń sporządzając sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31.12.2022r. oszacował wartość lokat o kwotę 100 mln zł niżej w stosunku do wartości lokat wykazanych w rocznym sprawozdaniu finansowym zakładu sporządzonym na 31.12.2022r. Powyższa różnica w wycenie aktywów:

- (A) nie wiąże się z koniecznością ustalenia podatku odroczonego w bilansie dla celów wypłacalności ze względu na to, że podatki odroczone zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym zakładu,
- (B) powoduje konieczność ustalenia i ujęcia na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu w wysokości 19% od podanej różnicy w wycenie,
- (C) może skutkować ujęciem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu.

Zadanie 35.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów:

- (A) to element regularnej sprawozdawczości dla organu nadzoru w zakresie wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji,
- (B) to część rozliczenia z urzędem skarbowym w zakresie otrzymanych dotacji i subwencji z budżetu państwa oraz innych dochodów,
- (C) to element sprawozdania finansowego jednostek sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSR/MSSF, obejmujący wszystkie składniki zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów, chyba że sprawozdanie z zysków lub strat zostało przedstawione odrębnie.

Zadanie 36.

Splata przez zakład ubezpieczeń (pożyczkobiorcę) otrzymanej pożyczki podporządkowanej:

- (A) to zmniejszenie zobowiązania i jednocześnie przychód okresu, w którym nastąpiła splata,
- (B) może oznaczać spadek dopuszczonych środków własnych na dzień bilansowy,
- (C) stanowi wypływ środków pieniężnych i jednocześnie koszt okresu, w którym dokonano splaty.

Zadanie 37.

Wskaż stwierdzenie **falszywe**:

- (A) zadeklarowane wpłaty na kapitał zakładowy stanowią środki własne najwyższej kategorii tj. kategorii 1,
- (B) opłacony kapitał zakładowy oraz powiązana z nim nadwyżka ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej akcji stanowi środki własne najwyższej kategorii tj. kategorii 1,
- (C) co do zasady uzupełniające środki własne mogą zostać zaliczone do środków własnych za zgodą organu nadzoru.

Zadanie 38.

Zakład ubezpieczeń stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W trakcie 2022 roku, po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za 2021 rok obrotowy zakład zidentyfikował istotne błędy w sprawozdaniu finansowym za 2021 rok. Zakład ubezpieczeń po stwierdzeniu popełnienia istotnych błędów w poprzednim roku obrotowym:

- (A) powinien odpowiednio zmienić zatwierdzone sprawozdanie finansowe za 2021 rok obrotowy z powodu zidentyfikowanych błędów oraz powiadomić biegłego rewidenta, który sprawozdanie to zbadał,
- (B) celem usunięcia błędów lat ubiegłych ujmuje korekty w księgach rachunkowych 2022 roku a kwotę korekt odnosi na kapitał własny, zmieniając odpowiednio wynik lat ubiegłych oraz ujawnia w informacji dodatkowej informację o popełnionym błędzie dotyczącym okresów ubiegłych,
- (C) ze względu na to, że zidentyfikowane błędy dotyczą lat ubiegłych a sprawozdanie finansowe za poprzedni rok obrotowy zostało zbadane i zatwierdzone, może nie korygować zidentyfikowanych błędów.

Zadanie 39.

Zakład ubezpieczeń stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Nabyte obligacje wycenia dla celów rachunkowości w skorygowanej cenie nabycia (koszcie amortyzowanym). Wpływ środków pieniężnych na rachunek bankowy zakładu ubezpieczeń z tytułu kuponów odsetkowych płatnych przez emitenta obligacji:

- (A) ujmowany jest przez zakład ubezpieczeń jako realizacja niezrealizowanych zysków z wyceny,
- (B) ujmowany jest przez zakład ubezpieczeń w dniu wpłaty jako przychody z działalności lokacyjnej,
- (C) wykazywany jest w rachunku przepływów pieniężnych zakładu ubezpieczeń jako wpływy z działalności lokacyjnej.

Zadanie 40.

Zakład ubezpieczeń ustala stan środków własnych na dzień bilansowy. Wiadomo, że zakład wygenerował zysk netto, którego część zamierza wypłacić w formie dywidendy. Wiadomo też, że zakład jest płatnikiem podatku od niektórych instytucji finansowych, płacąc regularnie tzw. podatek od aktywów. Ustalając stan środków własnych zakład:

- (A) wartość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami dla celów wypłacalności pomniejszy o przewidywane dywidendy i obciążenia, w tym z tytułu podatku od aktywów,
- (B) wartość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami dla celów wypłacalności pomniejszy o przewidywane dywidendy bez pomniejszenia o obciążenia z tytułu podatku od aktywów, ze względu na jego terminowe uiszczanie w ciągu roku,
- (C) wykaże je w wartość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami dla celów wypłacalności.

Egzamin dla Aktuariuszy
Sesja egzaminacyjna w dniu 23 stycznia 2023r.

Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa w zakładzie ubezpieczeń
Arkusz odpowiedzi^{1*}

Imię i nazwisko : .....

Pesel .....

Zadanie nr	Odpowiedź	Punktacja ^{2♦}
1	B	
2	A	
3	B	
4	A	
5	A	
6	C	
7	A	
8	A	
9	B	
10	C	
11	A	
12	B	
13	A	
14	C	
15	A	
16	A	
17	B	
18	A	
19	B	
20	C	
21	A	
22	B	
23	A	
24	A	
25	A	
26	B	
27	B	
28	C	
29	A	
30	C	
31	A	
32	B	
33	B	
34	C	
35	C	
36	B	
37	A	
38	B	
39	C	
40	A	

1* Oceniane są wyłącznie odpowiedzi umieszczone w *Arkuszu odpowiedzi*.

2♦ Wypełnia Komisja Egzaminacyjna.